

RYNEK PRODUKTÓW MLECZNYCH

DOSTAWY MLEKA SUROWEGO

Według danych GUS w **czerwcu 2023 r.** do podmiotów skupujących krajowi producenci mleka dostarczyli blisko **1,1 mld litrów** surowca, o 5% mniej niż w maju 2023 r., ale o 1,5% więcej niż przed rokiem.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Łącznie w pierwszym półroczu 2023 r. skupiono w Polsce 6,4 mld litrów mleka surowego, o 1,5% więcej niż przed rokiem.

TENDENCJE CENOWE

Ceny zbytu artykułów mleczarskich w Polsce w dniach 17–23 lipca 2023 r.

Zakłady mleczarskie monitorowane w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w dniach 17–23.07.2023 r. **masło w blokach** zbywały przeciętnie po **19,65 zł/kg**, o 1,5% drożej niż tydzień wcześniej, ale o 4% taniej niż przed miesiącem. **Masło konfekcjonowane** sprzedawano po **20,96 zł/kg** (4,19 zł za 200 gramową kostkę), o 1% drożej niż w poprzednim tygodniu, ale o 6% taniej niż przed miesiącem. Cena masła w blokach była niższa niż przed rokiem o 39%, a masła konfekcjonowanego – o 37%.

Za **odtłuszczone mleko w proszku** płacono **11,04 zł/kg**, o 1% mniej niż tydzień wcześniej i o 4% mniej niż przed miesiącem. Cena zbytu **pełnego mleka w proszku** wyniosła **15,92 zł/kg** i była o 3% wyższa niż w poprzednim tygodniu oraz o 2% wyższa niż miesiąc wcześniej. W porównaniu z notowaniami sprzed roku OMP było tańsze o 41%, a PMP – o 33%.

W dniach 17–23.07.2023 r. krajowi producenci zbywali **ser Edamski** przeciętnie po **19,66 zł/kg**, o 4% taniej niż tydzień wcześniej, ale o 3% drożej niż przed miesiącem. Za **ser Gouda** płacono **20,59 zł/kg**, o 5% mniej niż tydzień wcześniej i 6% mniej niż przed miesiącem. W porównaniu z cenami sprzed roku ser Edamski był tańszy o 18%, a ser Gouda – o 14%.

Towar	Cena bez VAT	Zmiana tygodniowa
W zbycie wg ZSRIR 17–23.07.2023 r.		
masło [zł/kg]:		
w blokach	19,65	↑↑
konfekcjonowane	20,96	↑↑
mleko w proszku [zł/kg]:		
odtłuszczone (OMP)	11,04	↓
pełne (PMP)	15,92	↑↑
ser [zł/kg]:		
Edamski	19,66	↓↓
Gouda	20,59	↓↓
W skupie wg GUS – czerwiec 2023 r.		Zmiana miesięczna
mleko surowe [zł/hl]	193,58	↓

Ceny produktów mlecznych na rynkach zagranicznych

Na aukcji, która odbyła się 18 lipca 2023 r. na platformie handlowej GlobalDairyTrade indeks cen GDT¹, w odniesieniu do poprzedniego notowania, uległ obniżeniu o 1,0%. W czasie sesji sprzedano 26 tys. ton artykułów mleczarskich.

Na GDT 18 lipca 2023 r. za **masło** płacono **4 705 USD/t**, o 3% mniej niż w poprzednim notowaniu (z 4.07.br.) i o 12,5% mniej niż przed miesiącem. Cena **sera Cheddar** ukształtowała się na poziomie **3 955 USD/t**, o 10% niższym niż dwa tygodnie wcześniej i o 13% niższym niż przed miesiącem. Za **odtłuszczone mleko w proszku** uzyskiwano **2 503 USD/t**, o 1% mniej niż w poprzednim notowaniu i o 6% mniej niż przed miesiącem. Cena **pełnego mleka w proszku** wyniosła **3 100 USD/t** i była o około 2% niższa niż dwa tygodnie oraz miesiąc wcześniej. W porównaniu z cenami sprzed roku masło było tańsze o 15%, PMP – o 17,5%, ser Cheddar – o 18%, a OMP – o 32,5%.

Na giełdzie w Chicago w notowaniu z 21 lipca 2023 r. cena **masła** ukształtowała się na poziomie **5 693 USD/t**, o 1% wyższym niż przed tygodniem i o 7% wyższym niż miesiąc wcześniej. W porównaniu z cenami sprzed roku masło było o 11% tańsze.

Cena **odtłuszczonego mleka w proszku** wyniosła **2 425 USD/t** i była o 1% niższa niż tydzień wcześniej i o 5% niższa niż przed miesiącem. W odniesieniu do notowań sprzed roku OMP było o 36% tańsze.

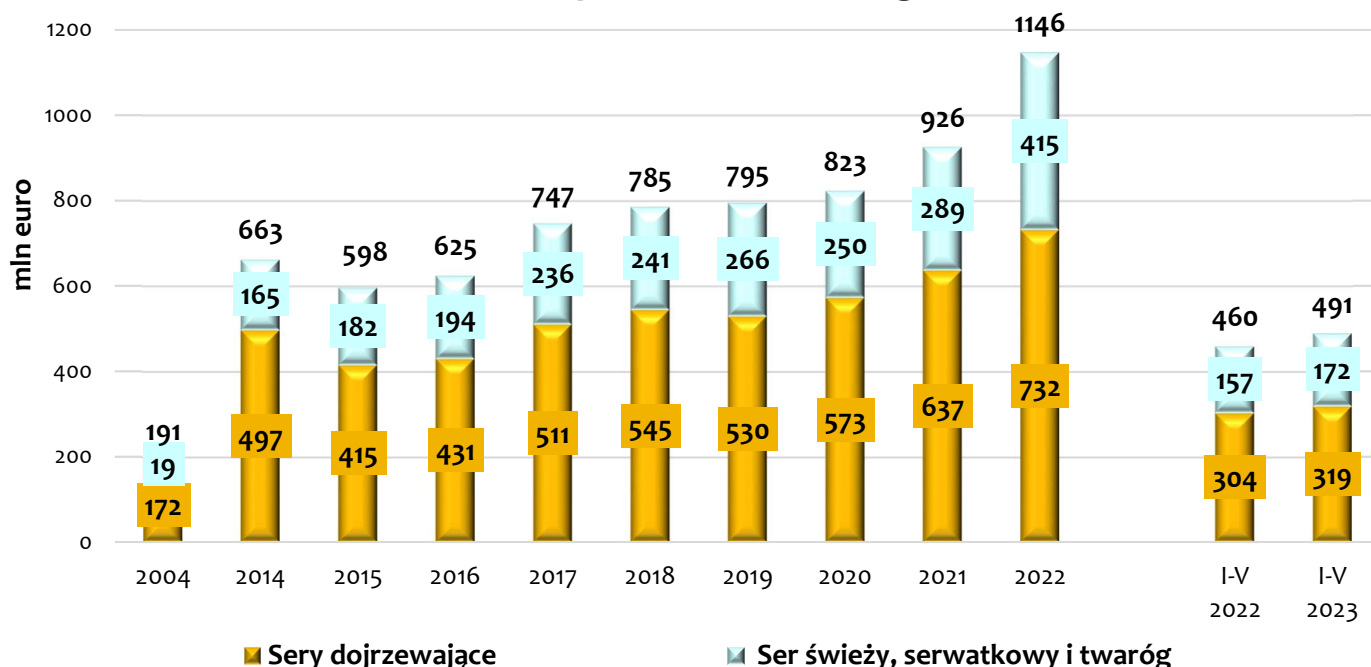
Cena **sera Cheddar** w ciągu tygodnia wzrosła o 20%, do **3 930 USD/t**. Notowany poziom cen był o 27% wyższy niż przed miesiącem, ale o 7% niższy niż rok wcześniej.

¹ Indeks cen GDT – średnia ważona procentowych zmian cen wszystkich produktów sprzedanych podczas aukcji. Więcej informacji: <https://www.globaldairytrade.info>

HANDEL ZAGRANICZNY SERAMI W OKRESIE STYCZEŃ – MAJ 2023 r.²

W okresie od stycznia do maja 2023 r. w strukturze eksportu produktów mlecznych z Polski dominującą pozycję zajmowały **sery i twarogi**, których wywóz odpowiadał za 33% wpływów (491 mln euro, 2,3 mld zł) uzyskanych ze sprzedaży zagranicznej produktów mlecznych z Polski. W tej grupie towarowej największy udział (65% wartości eksportu serów i twarogów ogółem) stanowiły **sery dojrzewające**. W pierwszych pięciu miesiącach roku 2023 wartość eksportu serów dojrzewających wyniosła 319 mln euro (1,5 mld zł) i była o 5% większa niż w analogicznym okresie 2022 r.

Wartość eksportu serów i twarogów z Polski

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, lata 2022 i 2023 – dane wstępne.

Sery dojrzewające eksportowano przede wszystkim do UE-27 (w okresie od stycznia do maja 2023 r. – 65% wartości – 208 mln euro), głównie do Czech (11% – 35 mln euro), Niemiec (8,5% – 27 mln euro), na Słowację (6% – 21 mln euro) oraz do Włoch (6% – 20 mln euro). Poza Unią Europejską polskie sery dojrzewające znajdowały nabywców głównie: w Ukrainie (9% – 27 mln euro), Arabii Saudyjskiej (6% – 20 mln euro) oraz Wielkiej Brytanii (4% – 14 mln euro).

Eksport serów świeżych, serwatkowych i twarogów wzrósł w okresie od stycznia do maja 2023 r. o 10%, do 172 mln euro. Głównym kierunkiem eksportu były kraje UE-27 (137 mln euro – 80% udziału w wartości wywozu), przede wszystkim: Niemcy (17% wartości – 29 mln euro), Włochy (11% – 20 mln euro), Rumunia (11% – 18 mln euro) oraz Czechy (5% – 9 mln euro). Spośród krajów pozaunijnych największy udział w eksporcie miały Wielka Brytania (9,5% wartości wywozu – 16 mln euro) i Ukraina (5% – 9 mln euro).

Krajowa produkcja, eksport i udział eksportu w produkcji serów podpuszczkowych dojrzewających (w tys. ton)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I-V 2023
Produkcja (w tys. ton)	329	338	352	373	358	391	353	157
Eksport (w tys. ton)	144	152	162	153	165	174	153	64
Udział eksportu w produkcji	44%	45%	46%	41%	46%	45%	43%	41%

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i Ministerstwa Finansów, lata 2022 i 2023 - dane wstępne.

² Wyniki polskiego handlu zagranicznego produktami mlecznymi dotyczą artykułów o kodach CN 0401-0406, 2105 oraz wybranych produktów z pozycji CN 3501 i zostały obliczone przez analityków Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Ceny zbytu (netto) masła, odtłuszczonego mleka w proszku i pełnego mleka w proszku (według ZSRIR MRiRW)

Tydzień	Masło ekstra konfekcjonowane			Masło ekstra w blokach			Odtłuszczone mleko w proszku			Pełne mleko w proszku		
	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾	zł/kg	tygodniowa zmiana w % ¹⁾	EUR/kg ²⁾
29.05-04.06.23	21,97	0,9	4,86	20,08	1,1	4,44	11,35	0,0	2,51	15,55	-0,1	3,44
05-11.06.23	22,03	0,3	4,92	19,96	-0,6	4,46	11,33	-0,2	2,53	15,84	1,9	3,54
12-18.06.23	22,60	2,6	5,07	20,28	1,6	4,55	11,50	1,5	2,58	15,75	-0,6	3,53
19-25.06.23	22,32	-1,3	5,03	20,44	0,8	4,61	11,47	-0,3	2,59	15,64	-0,7	3,53
26.06-02.07.23	22,10	-1,0	4,97	20,53	0,5	4,62	11,47	0,0	2,58	15,71	0,4	3,53
03-09.07.23	21,64	-2,1	4,86	20,37	-0,8	4,57	11,33	-1,3	2,54	16,23	3,3	3,64
10-16.07.23	20,71	-4,3	4,66	19,37	-4,9	4,36	11,12	-1,8	2,50	15,47	-4,7	3,48
17-23.07.23	20,96	1,2	4,71	19,65	1,5	4,42	11,04	-0,7	2,48	15,92	2,8	3,58
Miesięczna zmiana ceny w %	x	-6,1	x	x	-3,8	x	x	-3,7	x	x	1,7	x
Roczna zmiana ceny w %	x	-36,5	x	x	-39,1	x	x	-41,1	x	x	-33,4	x

1) zmiany cen w % odnoszą się do cen prezentowanych w zł/kg

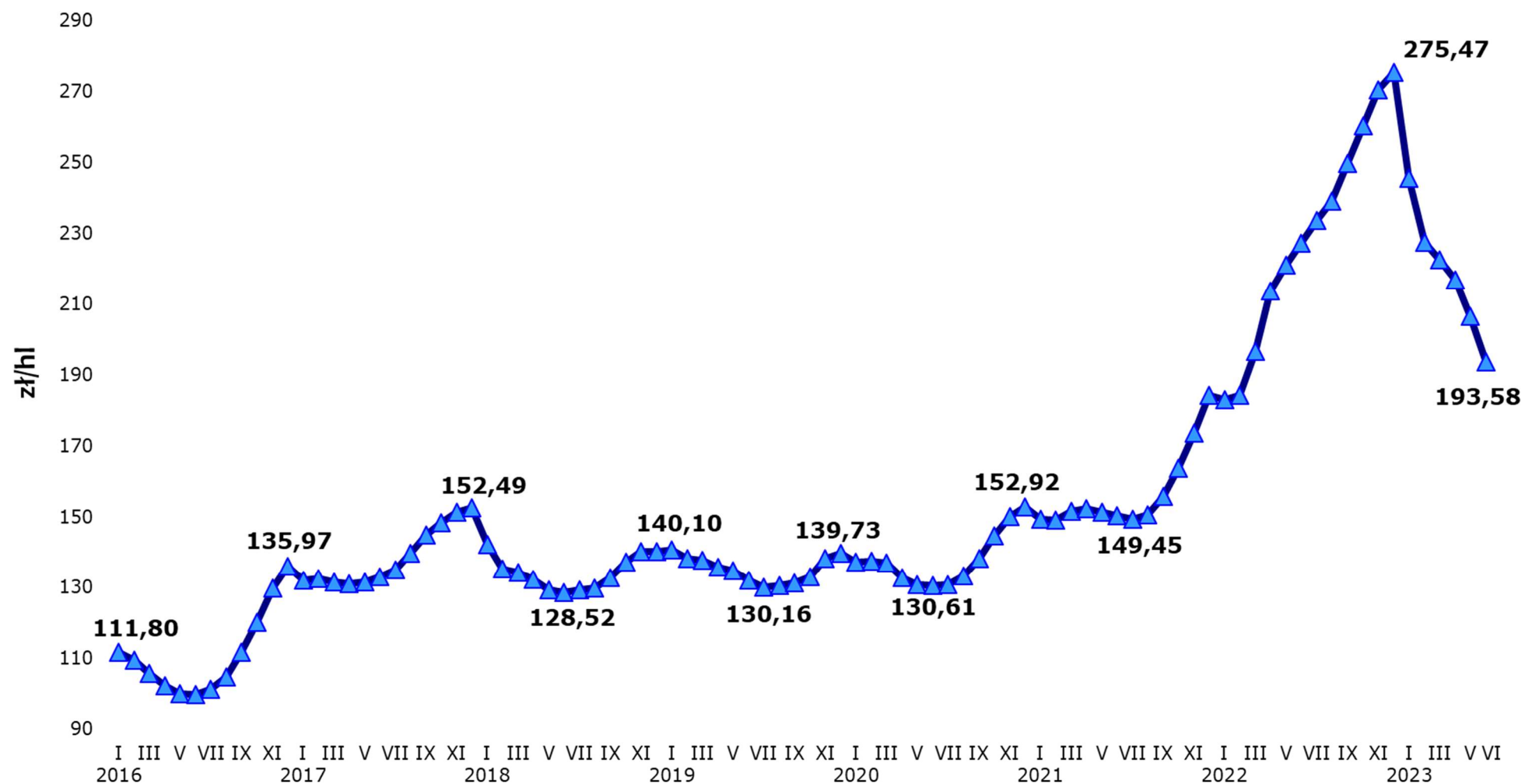
2) wg średniego kursu EBC w danym tygodniu; kurs w ostatnim prezentowanym okresie 17-23.07.23: 1 EUR = 4,4514 PLN

Ceny skupu mleka bez VAT wg siedziby producenta

Województwa	w czerwcu 2023 r.	Zmiana ceny w %	
	w zł/hl	miesięczna	roczna
POLSKA	193,58	-6,3	-14,8
Dolnośląskie	198,25	-6,8	-12,6
Kujawsko-pomorskie	184,50	-6,0	-17,5
Lubelskie	188,02	-4,6	-18,5
Lubuskie	195,52	-9,9	-15,7
Łódzkie	186,09	-5,3	-12,6
Małopolskie	188,33	-4,0	-11,3
Mazowieckie	191,80	-4,3	-14,9
Opolskie	196,78	-4,6	-14,0
Podkarpackie	194,79	-4,4	-14,8
Podlaskie	204,48	-9,0	-12,2
Pomorskie	181,37	-7,4	-20,1
Śląskie	194,58	-4,3	-13,8
Świętokrzyskie	193,10	-5,1	-12,7
Warmińsko-mazurskie	191,30	-9,3	-19,0
Wielkopolskie	192,63	-4,9	-14,6
Zachodniopomorskie	191,27	-6,5	-15,3

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny skupu mleka surowego w Polsce (bez VAT)

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na podstawie danych GUS.

Ceny produktów mlecznych na rynkach zagranicznych

	Jednostka miary	Średnia cena	Zmiana średniej ceny w %			Średnia cena w zł/kg*
			tygodniowa	miesięczna	roczna	
Ceny na rynkach wewnętrznych UE w dniach 15-19.07.2023 r.						
Masło w blokach						
Niemcy	EUR/kg	4,45	-1,7	-5,5	-36,0	19,80
Francja	EUR/kg	4,87	-0,9	-3,5	-37,7	21,69
Niderlandy	EUR/kg	4,39	-2,9	-7,6	-37,3	19,53
Odtłuszczone mleko w proszku						
Niemcy	EUR/kg	2,38	-1,0	-5,7	-44,0	10,59
Francja	EUR/kg	2,41	1,0	-5,9	-37,9	10,72
Niderlandy	EUR/kg	2,18	-1,4	-10,7	-41,7	9,70
Pełne mleko w proszku						
Niemcy	EUR/kg	3,48	-0,4	-0,9	-34,3	15,48
Francja	EUR/kg	3,63	-4,2	-6,7	-24,7	16,15
Niderlandy	EUR/kg	3,35	-1,5	-4,6	-28,7	14,90
Ceny światowe (na bazie FOB - w portach Europy Zachodniej) z 21.07.2023 r.						
Masło	USD/t	5 138	0,2 ^{1/}	-1,4	-29,9	20,54
OMP	USD/t	2 613	-1,9 ^{1/}	-3,7	-34,3	10,45
PMP	USD/t	3 875	1,6 ^{1/}	1,6	-24,4	15,50

1/ Zmiana średniej ceny w portach Europy Zachodniej w odniesieniu do notowania z 7.07.2023 r.

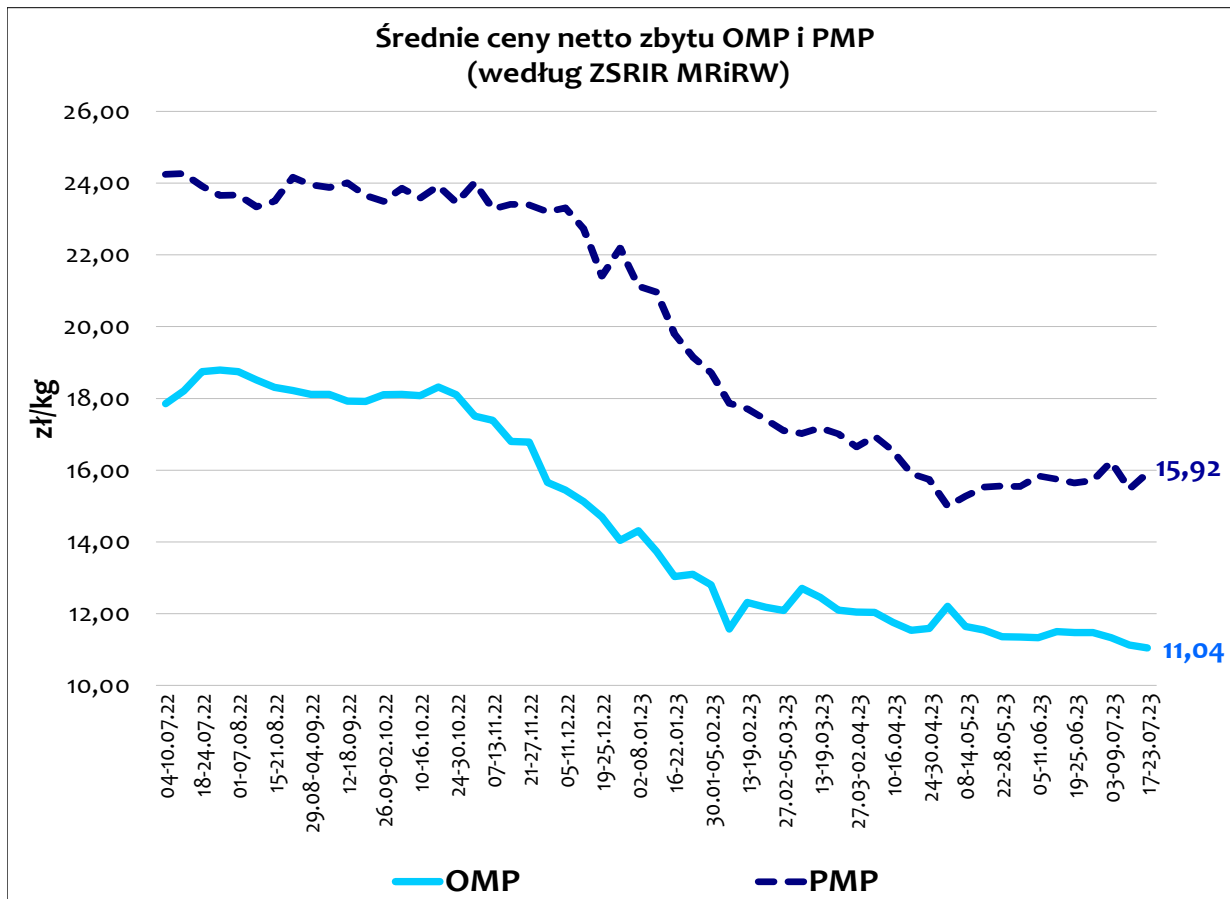
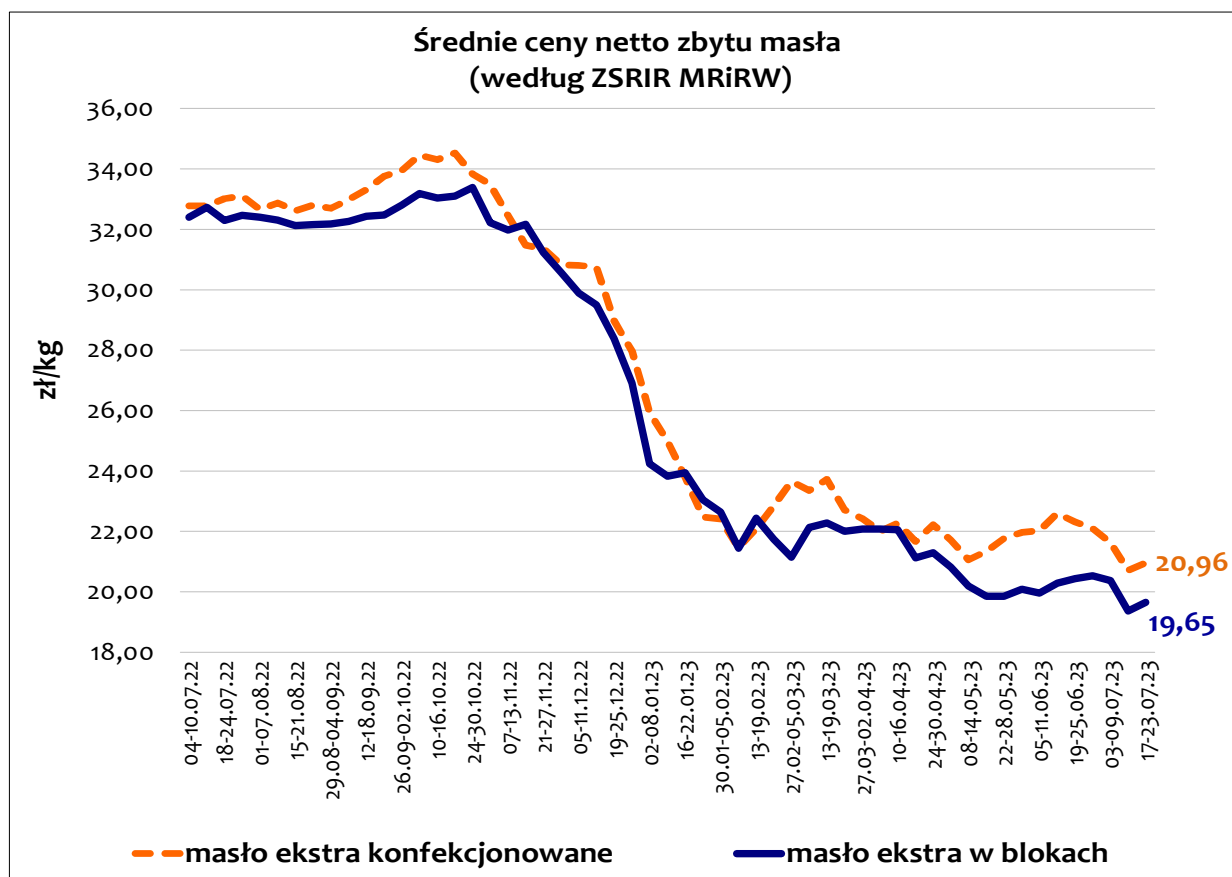
* Z przeliczenia według kursu NBP:

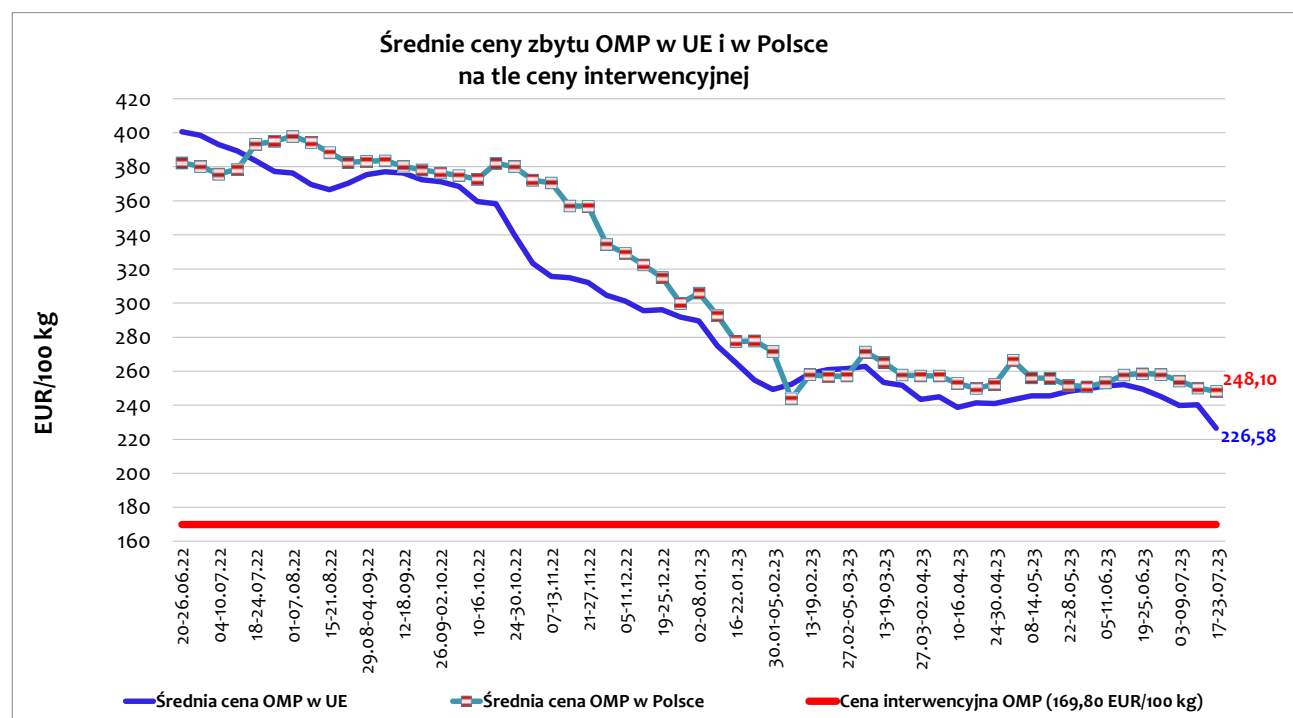
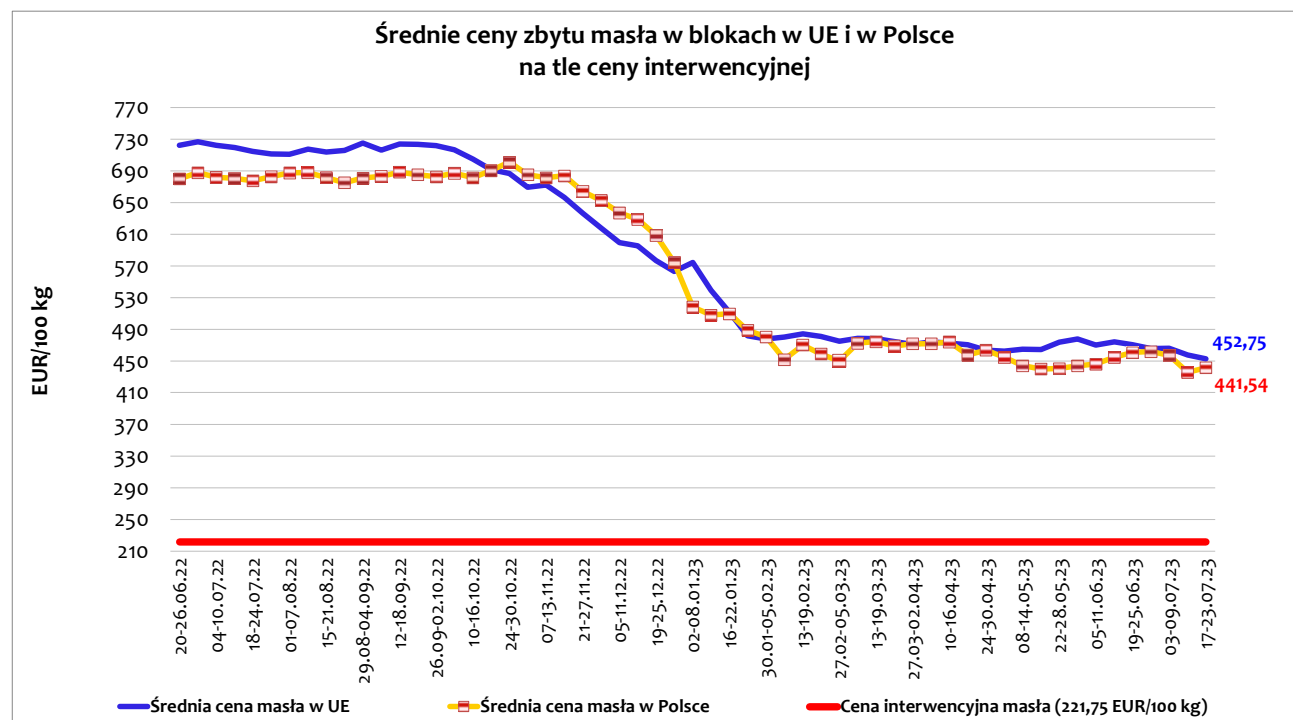
Średni kurs z 19.07.2023 r.: 1 EUR = 4,4492 PLN

Średni kurs z 21.07.2023 r.: 1 USD = 3,9990 PLN

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych CLAL i NBP.

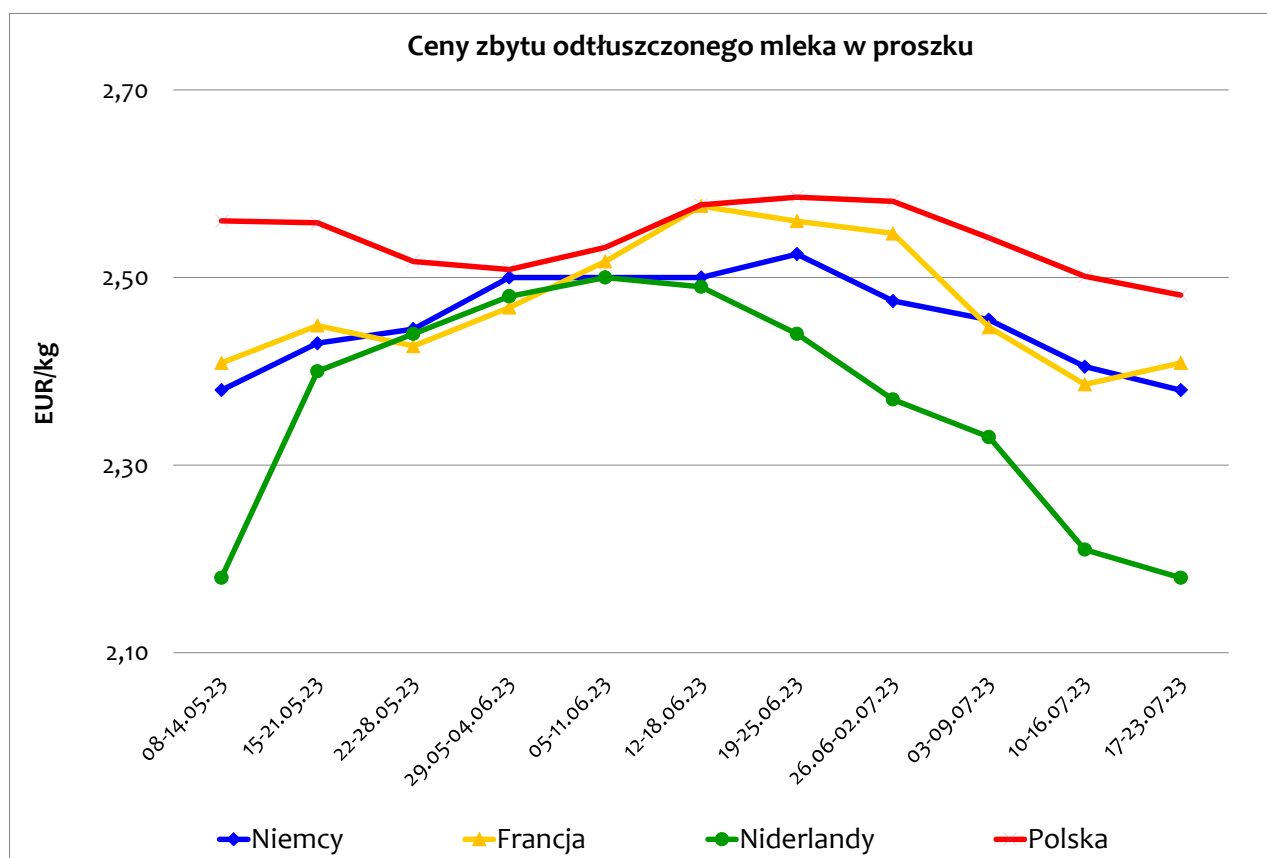
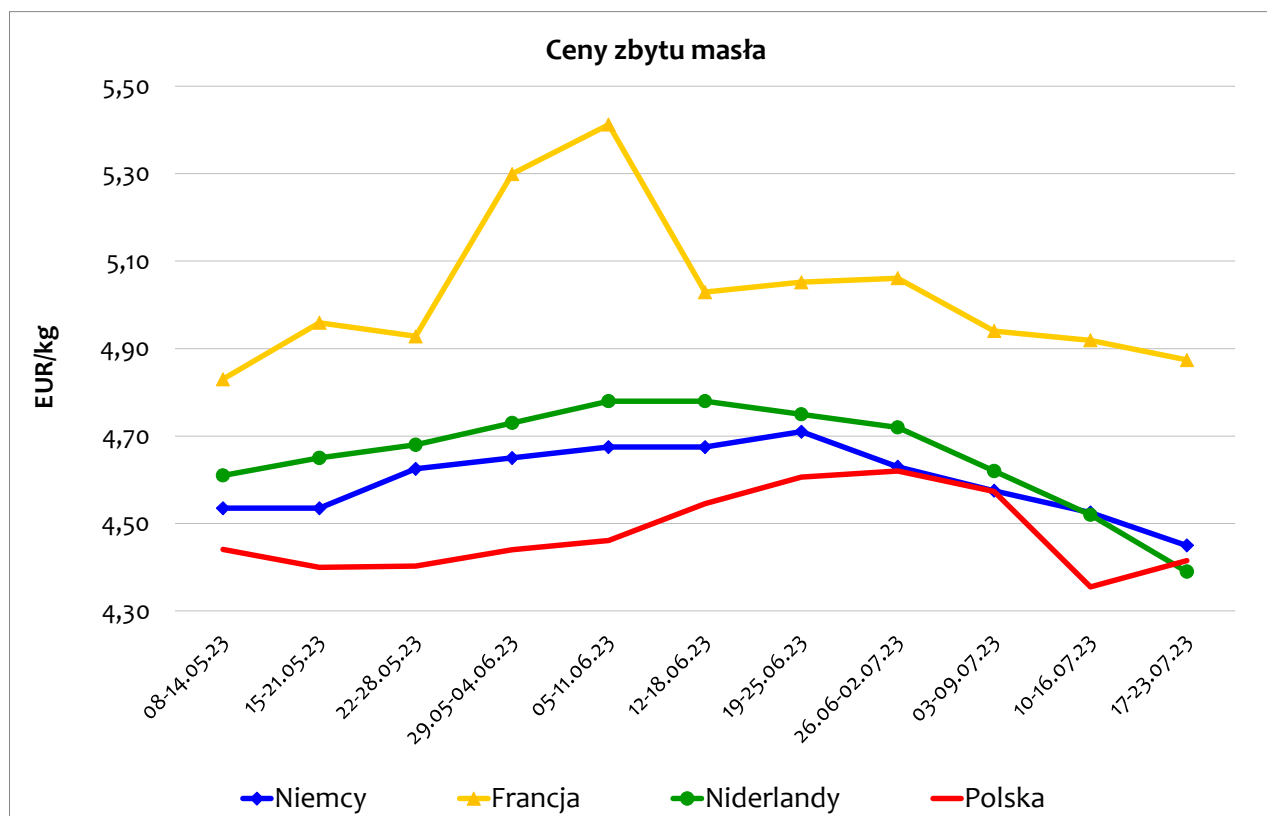
Ceny na rynku krajowym

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych KE (data odczytu: 07.07.2023 r.) i ZSRIR MRiRW.

Ceny na rynkach zagranicznych

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych CLAL i ZSRIR MRiRW.